

16 iulie 2018

Dj.8 nr. 289

AVIZ

la proiectul de lege privind măsurile și serviciile destinate
copiilor cu comportament deviant
(nr.243 din 10.07.2018)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege privind măsurile și serviciile destinate copiilor cu comportament deviant, în conformitate cu prevederile art.44 și art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative și expune următoarele.

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, fapt ce corespunde art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prezentul proiect are ca obiect de reglementare adoptarea unei legi organice integrale, în scopul reglementării unui set de măsuri și servicii pentru copiii cu comportament deviant (copiii care au săvârșit fapte prevăzute de legea penală sau legea contravențională, dar nu sunt pasibili de răspundere penală sau răspundere contravențională, din cauza vârstei, ținând cont de prevederile art.21 din Codul penal al Republicii Moldova și prevederile art.16 din Codul contravențional al Republicii Moldova), și anume:

- supraveghere specializată (cu menținerea copilului în familie);
- plasament în cadrul serviciului de plasament de tip familial sau în cadrul serviciului de tutelă/curatelă;
- plasament în cadrul serviciului de plasament de tip rezidențial;
- plasament în cadrul serviciului de plasament de tip rezidențial cu specializare înaltă.

Concomitent cu aplicarea măsurilor respective se preconizează ca, copiilor cu comportament deviant să le fie acordată asistență calificată psihologică, socială, pedagogică sau de alt tip, în cadrul serviciilor de asistență și suport destinat copiilor, astfel încât să fie realizate schimbări pozitive în comportamentul copiilor.

De asemenea, proiectul prevede ordinea procedurală de stabilire și aplicare a măsurilor pentru copiii cu comportament deviant, precum și autoritățile abilitate cu

obligația de implementare a prevederilor proiectului: autoritatea tutelară teritorială, autoritatea tutelară locală și specialistul în protecția drepturilor copilului, pentru unele situații, instanțele judecătorești, instituțiile de învățământ frecventate de copii cu comportament deviant și alte autorități publice care activează în domeniul asistenței sociale, educației, ocrotirii sănătății și organele de drept.

Potrivit notei informative a proiectului de lege, pentru realizarea unor prevederi din proiectul de lege (ex. dezvoltarea serviciului social de tip rezidențial cu specializare înaltă) vor fi necesare mijloace financiare suplimentare, însă ținând cont de faptul că prevederile proiectului ar urma să intre în vigoare începând cu 1 ianuarie 2020, mijloacele financiare necesare urmează a fi incluse în proiectul Legii bugetului de stat pentru anul 2020.

3. Potrivit art.10 alin.(1) lit.a) din proiectul de lege aplicarea măsurii de supraveghere specializată se stabilește de către autoritatea tutelară teritorială, iar decizia de stabilire a măsurii se comunică persoanelor și autorității tutelare locale în termen de 3 zile lucrătoare (art.11 alin.(6) din proiect).

Totodată, potrivit art.6 alin.(2) din proiect – „supravegherea specializată se realizează în baza unui plan individual de supraveghere, elaborat de către specialistul în protecția drepturilor copilului sau asistentul social în urma evaluării situației copilului de către echipa multidisciplinară”.

În acest context, considerăm oportun ca la art.6 din proiect să fie stabilit și termenul în care specialistul în protecția drepturilor copilului are obligația de a elabora planul individual de supraveghere pentru copilul cu comportament deviant, urmare a emiterii deciziei autorității tutelare teritoriale de stabilire a măsurii de supraveghere specializată asupra copilului.

Menționăm că, similar, pentru evaluarea situației copilului aflat în situație de risc și întocmirea planului individual de asistență sunt stabilite termene pentru specialistul în protecția drepturilor copilului și echipa multidisciplinară, la art.9 din Legea nr.140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți și pct.25 și pct.26 din Instrucțiunile privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.270/2014.

Totodată, atenționăm că proiectul de lege nu conține prevederi referitor la monitorizarea implementării procedurilor statuate în proiect, dar nici a acțiunilor autorităților tutelare teritoriale/locale ori colectarea datelor necesare privind numărul copiilor care beneficiază de aceste servicii, precum și autoritatea publică abilitată cu funcția de monitorizare.

4. Potrivit dispozițiilor finale și tranzitorii din proiectul de lege – prevederile proiectului urmează să intre în vigoare începând cu 1 ianuarie 2020.

Totodată, conform notei informative a proiectului – „îmbunătățirea procedurilor de cercetare și de soluționare a cauzelor copiilor aflați în conflict cu legea sub vârsta răspunderii penale, inclusiv privind aplicarea unor măsuri cu caracter educațional, conform standardelor europene și internaționale privind protecția copilului, constituie un obiectiv reflectat în *Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2017-2019, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1472 din 20 decembrie 2016*”.

Astfel, atenționăm că indicatorul de performanță pentru obiectivul menționat în nota informativă și statuat în Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de asociere Republica Moldova Uniunea Europeană în perioada 2017-2019, este – *Lege intrată în vigoare*, iar termenul de realizare – *trimestrul II, 2018*:

138	(b) Îmbunătățirea sistemului de identificare și de asistență oferită copiilor aflați în situații vulnerabile, inclusiv participarea sporită a copiilor la procesele de luare a deciziilor și punerea în aplicare a unor mecanisme eficiente menite să soluționeze plîngerile individuale formulate de copii	L1. Act de modificare Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (îmbunătățirea procedurilor de cercetare și de soluționare a cauzelor copiilor aflați în conflict cu legea sub vârsta răspunderii penale, inclusiv privind aplicarea unor măsuri cu caracter educațional, conform standardelor europene și internaționale privind protecția copilului)	Lege intrată în vigoare	Ministerul Justiției; Ministerul Economiei și Infrastructurii; Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Afacerilor Interne; Procuratura Generală; Oficiul Avocatului Poporului	Trimestrul II, 2018	În limitele bugetului instituției
-----	---	---	-------------------------	---	---------------------	-----------------------------------

Prin urmare, prevederile referitoare la intrarea în vigoare a proiectului de lege la 1 ianuarie 2020, nu sunt în concordanță cu angajamentele asumate prin Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană în perioada 2017–2019.

5. Întru respectarea normelor de tehnică legislativă și a prevederilor art.54 din Legea nr.100/2017,

- considerăm oportun ca la art.5 alin.(4) să fie reformulat, în sensul precizării exprese că măsurile destinate copiilor cu comportament deviant **pot fi stabilite inițial** pe un termen de **până la 6 luni**, iar ulterior prelungite în caz de necesitate;

- în scopul numerotării corecte a articolelor, este necesar ca ultimul articol din proiectul de lege să fie numerotat cu cifra „27”.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție